

Жъоныгъуакіэм
и 7-р —
радиом,
зэпхыныгъэм
ильтэнүкъо
пстэуми Йоф
ащзышІэхэрэм
я Маф

Радиом, цыфхэр
зэзыгхырэ отраслэхэм
яофышэхэу лытэнүгъэ
зыфэтшыгъэрэ!
Шъуисэнхъят
мэфэкыкъе
тышъуфэгушо!

Джырэ къебарлыгъэлэс
амалхэр — радиор, телеви-
дениер, Интернетир щымыла-
гъехэм, обществэм ишылакъэ
зыфэдэштыгъэр къызышгъэ-
шыгъуй. Псынкэу къебархэр
зэралтыжкугъэсэрым ишуга-
гъэхэм дунайм къыщыхурэ
хуягъэ-шагъехэм хэти хэ-
шыкъи афырил мэхъу, къы-
пэлапчье игупсэхэм, къы-
пэблагъехэм зыщыфэе уахъ-
тэм адэгүшүен ельякъы.

А пстэуми обществэм хэ-
хъонигъэ рагъешы, цыфхэм
ящылакъэ нахь зэтэгээсиха-
гъэ ашы, щынгъэм исыд
фэдэрэ лъэнүкъу амалы-
къехэр къашызэуяхы.

Теклонигъэшхом и 75-рэ
ильтэс къызышыблагъэрэм,
шъуисэнхъят епхыгъэ мэ-
фэкъыр зыщихэжкугъэунэфы-
къырэ мафэм отраслэм иве-
теранхэу пыим изэхэкутэн
зилах хэзышыхъагъехэм
льэшэу тызерафэрэзэр къе-
тэло.

Свяzym иветранхэм, ио-
фышэхэм псаунигъэ пытэ
ялэнэу, мамырэу псэунхэу,
шюу щылэр зэкэх къадэхунэу,
Адыгэ Республикаэм иэконо-
микэ тапэки хэхъонигъэ
рагъешынэу тафэльяо!

Адыгэ Республикаэм и
Лышъхъэу, Урысые поли-
тикэ партиеу «Единэ Рос-
сием» и Адыгэ регион
къутамэ и Секретарэу
Къумпыл Мурат

Адыгэ Республикаэм и
Къэралыгъо Совет —
Хасэм и Тхъаматэу
Владимир НАРОЖНЫЙ

Цыфхэм ыкы бизнесым Іэпилэгъу зэрафэхъухэрэм атегущылагъэх

Экономикэм ыкы социальнэ лъэныкъом Іэпилэгъу афэхъугъэнэмкэ унашьохэр
зэрагъэцакъэхэрэм, коронавирусым пэшүекөгъэнэмкэ щылэ режимым игъорыгъоу
текыжынхэм иофигохэр афэгъэхыгъагъ Урысым и Президентэу Владимир
Путиным тыгъусэ видеоселектор зэхэсигъоу зэхищагъэр. Аш хэлэжьагъ Адыгэим и
Лышъхъэу Къумпыл Мурат.

Ново-Огарево

КУМПИЛ

Цыфхэм ыкы экономикэм
Іэпилэгъу афэхъугъэнэмкэ иофиго
ашэрэм къытегущылагъэх про-
фильн ведомствэхэм япашхэр.

Роспотребнадзорым ипашшу
Анна Поповар коронавирусым
пэшүекөгъэнэмкэ щылэ режимы
им игъорыгъоу текыжынхэм-
кэ ведомствэм анахъеу ынааэ
зитыридээрэ лъэнүкъохэм къа-
тегущыагъ.

Федеральнэ унашьоу щылэхэм
адиштуу жонигъуакэм и 11-м
ыууж зэрэзеклонх фаем илан
шъольтырхэм зэхагъэуцонеу
УФ-м и Президент пшъериль
къа-тегущыагъ.

— Уншшо шхъаэу тшы-
гъэхэм ашыщых сабийхэр
зэрыс унагъохэм, медицинэм
иучреждениехэм ыкы Іэпилэгъу
псынкэм икъулыкъушэхэм
занкэу тыхнэр алэкигъэхъэ-
гъэнхэр. Джащ фэдэу гъэтх-
аэм и 1-м ыууж охьтэ гъэнэ-
фагъэхэ зиофишлапэ чээзина-
гъэхэм аратырэ пособийн
хэгъэхъогъэнэр, иофишлэ-
чылэхэр къызэтэзигъэнэгъэ
предприятиехэм лэжапкээр
атынмыкъи чыфэхэр ятыгъэн-
хэр, хэбзэлаххэмкэ, кредит
ыкы бэджэнд тыхнэмкэ уахъ-
тэр афызэхъэгъэнэр, нэ-
мыкъи къыдэлтыгъа-
хэр, — къыуагъ Владимир Путиным.

— Коронавирусым зыз-
риушъомбүрээмкэ иофихэм
язитет субъектхэм ашыз-
фэдэл. Үлээхээ къызэрхээзгъэ-
шыгъэу, ищикилагъэ хъумэ
пэшүорыгъэш иофтхабзэхэм
язэхэшэн пытаагъэ хэлъеу ты-
къеколлэн е аш хэхъонигъэ

фэтшын, аш даклоу амал
щылээмэ режимыр нахь «дгээ-
шъэбэн» фае. Мыш дэжьым
шылэныгъэлжхэм, специалист-
хэм яеплыхыкъэхэр къыдэлты-
тэнхэм мэхъянэшхо ил. Тыгуэ,
хэукъонигъэ тшы хъущтэп,
— къыуагъ къэралыгъом ипашш.

Зэхэсигъом ыууж Къумпыл
Мурат къызэрхээзгъэгъэмкэ,
экономикэм ильэнүкъо шхъа-
хэхэм ыкы мэкъумэм хыизмэ-
тим ирдэлтийнхэм яофишлэн
рагъэжэхъянымкэ лэбэжку
гъэнэфагъэхэр ашыгъэх. Ау
ахэм санитар шапхэхэр шоок
имылэу агъэцэхэнх фае.

— Шольтырым иэкономикэ
хэхъонигъэ ышыныр пшъэ-
риль шхъаэхэм ашыщ, ау
аш даклоу эпидемиологиет
ылъэнүкъо иофихэм язитет
нахь дэи тшы хъущтэп. УФ-м
и Президентэу Владимир Пу-
тиним ишшэриллькэ жъоны-

гуакэм и 11-м ыууж эконо-
микэм иофишлэн игъорыгъоу
зэрэргэжэжьыщым къи-
дыхэлтийтэгъэ иофтхабзэхэм
ялан дгээхъазырышт, — къы-
хигъэшыгъ Адыгэим и Лышъхъэ.

Шыгу къэдгэхэйжын, пан-
демилем ильхэхэн цыфхэм
яшшагъэ арагъэцкынам фэш
республикэм ипашш ишшэрилль-
кэ гъот маклэ зилэ унэгъо
10886-мэ зэтигъо ахьщэ Іэпилэ-
гъу арагъэгъотыгъ. Джащ фэдэу
гъомылапхэхэр зэрэль ял-
мэкт мин 37,7-м ыху зигъот
маклэхэм, сэкъатыгъэ зилэхэм
ыкы зыныбж хэклотагъэхэм
атырагошагъэх. Бизнесым хэ-
шагъэхэм къэралыгъо Іэпилэгъу
арагъэгъотынам фытэгъэхъэ-
гъэ федеральнэ ыкы шольтыр
амалхэр агъэфедэх.

ТХЬАРКЬОХЬО Адам.
Сурэхэр А. Гусевым тири-
хыгъэх.

Адыгэим и Лышъхъэ и Указ

Медалэу «Адыгэим и Щытхъузехъ» зыфиорэр афэгъэшьошэгъэнэм өхыллагъ

Ныбжыкъэхэм ялпункэ ильэсигэх хуягъэу общественэ яофиш-
ныхо зэрагъэцакъэхэрэм фэш медалэу «Адыгэим и Щытхъузехъ»
зыфиорэр афэгъэшьошэгъэнэу:

Дзюба Иван Иван ыкъом — Хэгъэгү зэошхом иветран;

Кукэнэ Зулихъэ Индрис ыпхъум — Хэгъэгү зэошхом иве-
теран.

Адыгэим и Лышъхъэу Къумпыл Мурат

Шальэхэм ашшуамыгъэкъинэу къафигъэптыагъ

Псэолъи 7-мэ йофшэнхэр шальэхэм нэмисэу ащаухыгъ. Мылькоу къэгъэнэжыгъе хувьтээмкэ джыри зы урам игъогу агъэкъэжынэу къалэм ипашхэм рахъухыагъ.

Коронавирусым зызериущомбъурэм йоғыгъуабэ къыздихыгъ нахь мышлэми, йофшэнхэр адиштэу агъецекъэнхэй АР-м и Лышхъяэ Күмпил Мурат къафигъэптыагъ.

Тыгъусас республикем ипаше Мылькоу иурамэ Димитровым ыцэ зыхырэм иавтомобиль гъогу зерагъэцекъэжырэм еплынэу къогъагъ. Къэлэ дэхэгум къыщегъэжыагъе М. Горькэм ыцэ зыхыре урамын нэсэу

ар километри 2,3-рэ мэхь. АР-м псэолъешынхэмкэ, транспортымкэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкчи гъогу хъызметымкэ иминистрэ игуадзэу Лафышэ Рэмэзан къизэриуагъэмкэ, йофшэнхэр зыпарэки къизэтэргэцэу цуагъэхэп. Мы лахыр бэдээгум и 1-м шомыкэу аухынэу ары гухэльэу щилэр.

Мы ильэсымкэ агъэнэфагъэхэр нахьыжкэу зэшуахыхэм, къэкюре 2021-мкэ гухэльэу ашыгъэхэм ялхырышын ыужихъанхэ зэральжыщтым, гъогухэм яшынгъончагъэ хэхъонхэмкэ ыкчи мы отраслэм зиушомбъунхэмкэ мэхъанэшхо аш зэрилэв республикем ипаше къыкигъетхыгъ.

Шольыр проектэу «Щынэгъончээ ыкчи шэпхъэшүхэм адиштэрэ автомобиль гъогухэр» зыфиорэм кыдыхэллытагъеу Мылькоу игъогухэр чыпли 8-мэ ащафигъэцекъэжынхэу, урам зэхэкъыпшиымэ нэфрыгъуазэхэр ашызэблахъунхэу агъэнэфагъ.

— Типшъэрильхэм джыри ахэдгъэхъонеу непэ амал ти! Йофхэм язытет къызэригъэнафэрэмкэ, охътабэ дгъэкодын, планхэм адиштэу йофшэнхэр лъыдгъэктотэнхэ тльэкъицтэл. Коронавирусым зиумицомбъунхэм пae шапхъэу щыгъэхэм адиштэу предприятие ыкчи организацийхэм ялофшэн къызэтэргэцээжагъ. Аш фэшл шапхъэхэм къахимыубытагъэхэм, иго-рыгъю ахэр зытхъижыщхэм йофшэнхэр ашэрэм нахьыбэу федэ къахынхэм муниципаль-нэ образованиехэм япащхэм анаэ тырагъетын фае, — къы-луагъ Күмпил Мурат.

Псэолъешынхэмкэ, транспортымкэ, псэуплэ-коммунальнэ ыкчи гъогу хъызметымкэ Министерствем ипашхэм къизэригъэхъэштэгъэмкэ, 2021-рэ ильэсымкэ зээзгэныгъэхэр ашынхэм фэхъазырх, федеральнэ гупчэм къызэхифым эхъщэр зищиклагъэм пэуагъэхъанеурагъэжэшт. Шольыр проектын къыцыдэлтигъэхэр Мурат къызэтэргэцэе зыгиштагъеу арашылэштхэм феде-

ральнэ ыкчи республикэ бюджетхэм къахэхыгъэу сомэ миллион 200-м ехъу ашэуагъэхъацт. Аш нэмийкэу, «Формирование комфортной городской среды» зыфиорэм программэм къыщидэлтигъэхэм ягъэцекъэн пae бюджет пстэумэ къахэхыгъэу сомэ миллион 92,5-м ехъу му-

ниципальнэ образованием къы-фэклигъ. Ашкэ общественне чыплийт, фэтэрыбэу зэхэтунхэм ящагу 23-рэ зэтэргэцэ-псыхъацтых. Йофшэнхэр шышхъэлум и 1-м шомыкэу зэшуахынха фае щит. Зы общественне чыплийт щагу 8-рэ ашыгъахэх.

Адыгейм и Лышхъэ шапхъэрильгъэнэфагъэхэр афишыгъэх

Адыгейм и Лышхъэ Күмпил Мурат видеоконференции шыкэм тетэу Адыгэ Республикаим и министрэхэм я Кабинет хэтхэмрэ муниципалитетхэм япащхэмрэ планернэ зэхэсигъо адрилагъ.

Зэпахырэ узхэмкэ Адыгэ Республикаим иоффхэм язытет мыш Ѣытегуцыла-гъэх, коронавирусым зиумицомбъунхэмкэ шапхъэрильгъэнэфагъэхэр ща-фашыгъэх.

Адыгэ Республикаим псаунгырэ къэххумэгъэнхэмкэ иминистрэу Мэрэтикью Рустем къизэриуагъэмкэ, жынонгыга-кэл и 5-м ехъулэу коронавирусирэ къызэутэлгъэхэе республикем щагъэнэфыгъэр нэбгырэ 202-рэ. Нэбгыри 146-мэ джыдэдэм язэх, реанимацием нэбгыгыри 3 чэлэл. ИВЛ-мкэ аппаратын зыни рахылэнэу хъугъэп. Зэпахырэ узым зыкызиштагъэм къыклоц нэбгырэ 94-мэ япсаунгырэ зэтэуцожыгъ, нэбгыри 7-мэ хадгэгүр къафесигъ.

Коронавирусым нахь пхъашэу пэу-цужыгъэнэ тегээпсихыагъеу Адыгейим и Лышхъэ шапхъэрильгъэнэфагъэхэр афишыгъ, тестхэр нахьыбэу алахынхэу, чэш-зымафэм къыклоц нэбгырэ миним нэс аш къыхырагъэубытэнэу. Күмпил Мурат медикхэм, Ѣынэгъуалэ ит организациехэм яо-фышихэм яуплэекъун нахь лъэшэу анаэ тырагъетынэу шапхъэрильгъэнэфагъэхэр афишыгъ. Республикаим ичыплихэу Краснодар краим къыпэулахъими ар афэгъэхыгъ.

Джащ фэдэу Күмпил Мурат шапхъэрильгъэнэфагъэхэр афишыгъ цыфхэр бэу къызынчысмынэдэгжээ Адыгэхъалэ игъэлтигъеу тестхэр щаахынхэу. Оперативнэ штабын Адыгейим къаклохэрэм япсаунгырэ изытет ренэу гүнэ зэрэлтифырэри къэл-гъэн фае.

Адыгэ Республикаим ивице-премьерэу Наталья Широковам къизэриуагъэмкэ, цыфхэр яунхэм арсынхэу унашьо заштагъэм къыщегъэжыагъеу къалэхэу Москварэ Санкт-Петербургургэ къарыкъыхи, республикем къэклэгъэр нэбгырэ 438-рэ. Нахьыбэрэмкэ ахэр самолеткэ къэбайгъэх. Ахэм япсаунгырэ изытет ренэу гүнэ лъафы.

Адыгейим и Лышхъэ шапхъэрильгъэнэфагъэхэр медицинэ маскэхэр общественне чыплихэм ащаулынхэм епхыгъэрэ яофильтом дэлэжъэнхэу, аптекхэм, сатыушыплихэм маскэхэм язапас нахьыбэ аашашынэу.

Адыгэ Республикаим и Премьер-министрэу Александр Наролиним къизэрэхигъэштигъэмкэ, джыдэдэм аптекхэм маскэ мин 40 ачилэл, джыри маскэ мини 100 фэдиз къаэклэхъанеу щит. Сатыушыплихэм ятучанхэмийн мыхэр непэ ащащэхэх хъугъэх.

Предприятие гъэнэфагъэхэм ялофшэн зэрэпэдэжыщтым, бэдээрхэр къызынчызштагъхэм ялхыгъе яофильтом нэужжым ахэлтигъэх. Адыгэ Республикаим ивице-премьерэу Сапый Вячеслав къызэрэхигъэштигъэмкэ, республикем иорганизацие заулэмэ яофильтом ра-гъэжъэхыгъ, Роспотребнадзорын къыгъеуцугъэ шапхъэхэр ахэм къызэрэдальтигъэхэрээр зерагъашэлэ. Къалэмрэ республикем ирайонхэмрэ ябэдэрхэр

къызэуахыжынхэм фытрыагъэпсихыгъэх.

«Республикэм исхэм амал ядгэгъэгъэтийн фае ящикигъээ товархэр мыльаплэу къащэфынэу, мэкье-мэшым щылажъэхэрэм продукциене къагъэхыгъэрэ яуагъэхынэу. Мыщ дэжым санитар-гигиенэ шапхъэхэр зэклэ имиэу къыдэлтигъэхэм фае», — хигъэнэфыгъыгъ Күмпил Мурат.

Бизнес цыклюмрэ гурытывэр Иэпилэгъу ягъэгъотигъэныр аанахьэу анаэ тырагъетырэ лъэнхыкъохэн ащиц. Адыгэ Республикаим экономике хэхъоньхэмрэ сатыумрэмкэ иминистрэу Геннадий Митрофановым къизэриуагъэмкэ, аш тегээпсихыгъээ яофильтом заулэ республикем щызэрахъэ. Гүшүлээм пае, яофильтом лэжжапкэ ятыгъэним пае процент зытемыхъорэ чыфэхэр къаратынхэмкэ заявкхэр къаэклэгъэхъагъэх, чыфэхэр затыжынх фэе палъэр афызэклэгъэхъэнхэмкэ заявкхэм банхэм яофильтом аудиагъэх.

Күмпил Мурат муниципалитетхэм япащхэм шапхъэрильгъэнэфагъэхэр афишыгъ бизнэс цыклюмрэ гурытывэр Иэпилэгъу зерараташтэлтигъэхъээ къэбархэр нахь псынхэу цыфхэм альагъээсэнхэу. Зэхэсигъом икэхү Адыгейим и Лышхъэ шүүшэн яофильтом альагъэхъэнхэу ариуагъ медицинэ оборудованием икъэшэфынх ямылку республикем къизэрэфыгъагъэхъэнхэм ыкчи яшуагъэ цыфхэм зэрарагъэхъэнхэм афэш.

Гъомылапхъээр враачыгъ афагошы

Акциеу «Врачхэм тафэраз» зыфиорэр Адыгейим Ѣыльягъэхъацтэ. Тапэлэ аш къыдыхэлтигъэу партиеу «Единэ Россиям» ишьольыр къутамэ хэтхэм республикэ инфекционнэ госпиталын иофишэхэм автомобилэу «Лада Веста» къафашэфыгъ ыкчи аратыжыгъ.

Джы партием хэтхэм унашьо ашыгъ щай зыдешьоштхэ гъомылапхъэхэр врачмэ къафашэфынхэу ыкчи медицинэм иофишэхэм аратынхэу. «Единэ Россиям» ишьушэ яофильтом къыхэлажэхъээрэ «Магнит» зыцэ тучан зэхэтхэр. Къэмлэн 1500-рэ къауѓоигъ, аш хэхъэх 1әшүүшүхэр ыкчи печене зэфэшхъафхэр, кофе, щайуцхэр.

— Мы мафэхэм партиеу «Единэ Россиямэр» социаль-нэ лъэнхыкъор къыдэз-зыльтиэрэ бизнесынмэ шүгъябэ зыпиль яофильтом агъэцакъэх. Бэмышэу партием хэтхэм ягууцэлкэ гъот макэ зиэ цыфхэм апае гъомылапхъэхэр зэрыль къэмланхэр агъэхъа-зыгъэх. Волонтерэх ахэр цыфмэ алэклэгъахъэх. Джы непэ врачхэр гъэпсэфыгъ зимиэу лажъэхэрэм щай зыдешьоштхэ гъомылапхъэхэр агуулжэштых. Эпидемиет итхэу ёбэнхэрэ медикхэм фыщытыгъэшюу афырьяэр мы акцием къе-гъэлжигъо, — къыуагъ Адыгейим и Лышхъэу, партием ишьольыр къутамэ и Секретарэ Күмпил Мурат.

Къумпыл Мурат: «Узым зызиушъомбъурэ лъэхъаным цыфхэм аIукIэрэ сыд фэдэрэ IэпыIэгъуи мэхъанэшхо иI»

Адыгеим и Лышъхъеу, партиеу «Единэ Россиием» ирегион къутамэ и Секретарэу Къумпыл Мурат «Единэ Россиием» ифракцииу Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъ Совет — Хасэм щыIэм изэхсэыгъо хэлэжьагъ. Парламент фракцием ипащэу, Адыгэ Республикаэм и Къэралыгъ Совет — Хасэм и Тхъаматэу Владимир Нарожнэм ар эрищаагъ.

Ioфыгъо шъхъаезу мыш зыщыхэлъа-гъэхэр партиеу «Единэ Россиием» и Тхъаматэу Дмитрий Медведевыр къе-щакло зыфхэхъуягъэр ары. Партием къы-дыхэтхэм ар къяджагъ коронавирусыр къызатегъуягъэнным ямээ лэжап-къэрэ янэмикэ гупыкл ахъщэ IэпыIэгъурэ апэуягъэхъанэу.

«Дмитрий Медведевым игъо ыль-гъуягъэм икъоу къыцдесэгъаштэ, мэхъанэшхо зиIэ аш фэдэ Iофхъэбзэ-

шум шъукъыхэлжъэнэу сышъоджэ. Милькоу аугъоиштим щыщ гъот макэ зиIэ унагъохэм арыс къэлледжаклохэр яунэхэм арысхэу еджэнхэ зэралъ-кыщт электрон техникэм икъэшэфын пыуягъэхъан фае. Милькоу къэнэхъырэмкэ зызэраухумэштхэ пыыгъохэр медицинэ учреждениехэм къафащэфын фае», — къыуагъ Адыгэ Республикаэм и Лышъхъеу.

Джащ фэдэу Къумпыл Мурат къы-зэрэхигъэштыгъэмкэ, зэпахырэ уз Iаэм зыкъызиштагъэм щегъэжъагъеу партиеу «Единэ Россиием» хэтхэм пенсионерхэм, сэкъатныгъэ зиIэхэм, медицинэ Ioфы-шъхэм, чыпIэ къын ифагъэхэм IэпыIэгъу арагъэгъоты. ГүшьIэм пае, партиеу «Единэ Россиием» ирегион къутамэ АРКБ-м инфекционнэ госпиталь автомилэу «Лада Веста» ритыгъ. Ар къе-щакло зэрэхъуягъэм тетэу коронави-

русым епхыгъеу чыпIэ къин ифагъэхэм IэпыIэгъу афэхъуягъе, гъомылапхъэхэр зэрыль Iальтмэк мин 23,5-рэ ахэм афагошыгъ.

«Коронавирусум республикэм иэкономикэ чэнагъеу ригъешыгъээр зыпкы игъеуцожыгъэхъенмикэ, цыфхэм ящиIэкэ-псэукэ зэтегъеуцожыгъэхъенмикэ федеральнэ гупчэм амал гъэнэфагъэхэр зэрхъя. Зэпахырэ узым цыфхэм нахь макIэу зэрар арихынымкэ куачIэу, амалзу щыIэхэр зэрэгэхъуягъ. Джыдэдэм хэбзэ Iэш-хъэтхэм зэрхъэрэ Iофхъабзэхэм анэмикэу, цыфхэр чыпIэ къинхэм къарызышыжъышт сыд фэдэрэ IэпыIэгъуи мэхъанэшхо иI. «Единэ Россиием» хэтхэм мы лъэныкъомкэ яшIогъэшхо къагъекIуагъ», — хигъеунэфыкъыгъ Адыгеим и Лышъхъеу.

Теклоныгъэм и Мафэ зэрэхагъеунэ-

фыкъыщми зэхсэыгъом щытегущыIагъэх. Коронавирусум зыкъызэриштагъэм мэфэкъим имэхъанэ къыригъеъхынэу зэрэшмытыр республикэм и Лышъхъеу къыуагъ. Ветеран пэлчъ фэгушонхэ, волонтерхэм аш къэгъагъэхэмрэ шухъафтынхэмрэ ратынхэ фае.

Джащ фэдэу госпитальхэм чыпIа-къэхэр къащызэхъуягъэнхэмкэ, медицинэ учреждениехэм ящиIэхъе обору-дованиер къафэгъотыгъэнхэмкэ, гъот макэ зиIэхэм IэпыIэгъу ягъэгъотыгъэ-хэмкэ Iофхъабзэу щы-зэрхъяхъэрэ зэхсэыгъом Къумпыл Мурат къащытегущыIагъ.

Адыгэ Республикэм и Лышъхъе партиеу «Единэ Россиием» хэтхэм къя-джаагъ цыфхэм IэпыIэгъу ягъэгъотыгъэ-хэмкэ Iофхъ ашIэрэр лъагъэктэнэу, цыфхэм яфэнкъонигъэхэм ягъэцкэн анаэ тырагъэтынэу.

Шъуимафэ шIу Адыгэ Республикаэм щыпсэурэ лъйтэныгъэ зыфэтшIырэ ныбджэгъу лъапIэхэр!

Ныбджэгъу лъапIэхэр, зэ-къехэм шъузэрэшыгъуазэу мэлъильфэгъум и 14-м, 2020-рэ ильесим врачэу, хиург-онко-логэу Къэсэбэжь Аслъан Нурбый ыкъом игъонэмисэу идуай ыхъюжыгъ. А къебар гуҳэкъыр зэхэзыхыгъеу зыгу лъэш дэдэу къемуягъэ Адыгеим цыф къи-нагъэп пломи ухэукиштэп. Адыгеим чылагъо къинаагъэп, къутыр цыкъухэм анэсъижъеу, къысфэмтыхъаусыхъа. СМС бэдэдэ къыслуягъ. Ау зэкIими ятхъаусыхъа макъэ зэхэсхыгъэп, непэ къызэнэсъигъэми къызэ-дэсъимыхыгъеу сизэмиджагъеу телефоным къытенагъэр гъу-нэнчъ. Ахэр чыпIэ зэфэшхъаф-хэм къарыкыгъэх: Испанием, Италием, Тыркуем, Израиль, Абхазиум, Осетиум, Щэшэним, Ингушетиум, Дагъыстан ыкъи нэмикъыбэхэм. Цыфху къыс-фытеуагъэху, къысфэтхагъэху, зимильту къызэнэзгъесъигъэхэм игъом джэуал зэрэсъимытжы-гъэр къысфарэгъэгъу. КлуачIэрэ гүшьIэрэ эзэгъотылIажжыгъэп... Нэужум сафитеожъын. Къыт-

Фэгумакъыгъэхэш «Тхъаегъ-псэух».

Тиунагъокэ а зы къинихъ-гум тыкъыщуцуягъэп. Ари Тхъэ-лоф. Аш хэпшыхъан щыIэп.

Аслъан ятэу Къэсэбэжь Нурбый Джырасльянэ ыкъом икъалэ игъонэмис зэрэхъуягъэр ыгукэ фэшчыгъэп — хъадгъу фэхъуягъ. Нурбий икъалэ ыуж

бэкIэ къимынэу мэлъильфэгъум и 25-м идуай ыхъюжыгъ. Лъфы-гъэр уапе хуным нахь тхъамы-къагъ щыIэп... Ар цыфмэ бэ-шIагъуягъ агъуэнэфыгъеу щыт.

Ятэрэ ыкъорэ ядунай зыща-хъожыгъээр охтэ къызэрыкъоп. Дунаир зэрэдэнауеу уз щынагъом зыщизэлтиштэгъэ лъэхъан. Ау щытми, зидунай ыхъюжыгъэхэм яфэло-фашIэхэр агъэтэрэз-хи, ячылахь игъом арагъэгъо-тыжъыгъэш, ар зымыуасэ щыIэп. Тиахъылхэу, тиблагъэхъу, анахъэу Пыжъхъаблэхэм къатенагъэ щыIэп. Адигэхэм сидигъоки зедеIажыныр яхэ-загъ, ар непи дэгью тхэл. Цыфхэр хэмитэу сидэуштэу къинир пщечышта? Тхъаегъ-псэу ясэо цыфху къапекъо-къыгъэхэм. Тхъэм щыIэкэ дахэ яIэу, бэгъашIэ ешых.

Ныбджэгъу лъапIэхэр! Тиуна-гъокэ тхъамыкъагъо къытэкъу-гъэм пае Адыгэ Республикэм и Лышъхъеу Къумпыл Мурат Къэралбый ыкъомкэ къебгъэ-жъэныш, Адыгеим псауныгъэр къэухумэгъэнхэмкэ имини-

стрэу Мэрэтыкъо Рустем Батыр-ый ыкъом, Адыгэ Республикэм шIенигъэмрэ гъэсэнги-гъэмрэкэ иминистрэу Къэрэшэ Анзаур Аслъанбэг ыкъом, Адыгэ республикэ онкологиче-скэ сымэджэшым ипащэу Бэрэ-тэрэ Сэфэр Хъамидэ ыкъом, аш иошшIэгъухэм, сэнэхъатхэм зашыхагъахъорэ Адыгэ республике институтым ипащэу Тхъа-гъо Фатимэ Рэмэзан ыпхъум (зэкIэм ацэ къэпчыгъуай), ныбджэгъухъу, шIэогъухъу, лахъылхэу, бла-гъехъу, цыф къы-зэрэхъоху зигушиэз къызэнэз-гъэсъигъэхэм, къызэнэзгъесымэ зышIоигъуягъэхэм лъэшэу тиунагъоки, типлакъоки тафэ-раз. «Тхъашуягъэпсэу» ятломэ тшлонгъу. Тхъам хэтрэ цыфи къиним пэчхъже еш. Ящагу къэлапчъехэр хъяркэ къызэ-лиахъху, хъярыр къябкъеу, ма-мым щыIакэ яIэу, узынчъехэр псеунхъу афэтэло.

Къэсэбэжь Нэфсэт, икъалэхъу Заур, Азэмэт, инысэхъу Русет, Марет, Аид.

Хъакъунэ Зарем

Врачэу, хиург-онкологэу Къэсэбэжь Аслъан Нурбый ыкъом ыцIэкIэ сэтхы

ЩыIагъ псауныгъэм иу-метэу, ышIагъ Iоф ышъхъеу къымыIэтэу, Зыфекъэрэр ыкъэм нигъэсэу. Игугъу ашыкъы цыф гонсэсэу.

Тыдэ укъикли лажь? —... Сидэу бгъэгъягъипи янэ! ФэтшIэшьу щымыIэу гур фэузы, Иэзэгъу къыфагъотыгъэп узым...

Таущтэу тшымэ ыгу дгъэшъэбэна, Зильфыгъэ къэхальэм дэлты хуугъэм...

Уикъин къыпфеш Тхъам щэчыгъошу, Етэю, тыкъэмпльэу ынэ.

Ыгу ефэххыгъ зыкъо фыкъуягъэм, ышIагъыгъ лъэшэу гулагъэм, Усэр фэсэхты, слапэ мэссыси, Ахиз хъуягъэ хъарыфхэм нэпсыр...

Гупшыс хъуялхэм гур епъиты, Неущ къэхъуцтим тащыщ зи фитэп, Текыгъ дунаим зи Нэбгырэ, Ау къытенагъ чым ицыфыгъэ!

ООО-у «Энектурым» иофишIэхэм гухэкъышо ашыхъуягъ ООО-у «Рыфабгъу» зыфиорэм иген-гъэрэльнэ пащэу Бибэ Мурат ШуцIэ ыкъом игъонэмисэу идуай зэрихъюжыгъэр. ЧIэнэгъэшоу ашыгъэмкэ щымыIэжжым илахъылхэм ыкъи къы-пэблагъэхэм афэтхуаусыхъ.

ООО-у «Арбат» зыфиорэм щылажъэхэрэр зи-дунай зыхъюжыгъэе Бибэ Мурат ШуцIэ ыкъом иунальо, игупсэхэм афэтхуаусыхъ. Къинэу къа-фыкъохъигъэр адагоши.

Щыңыгъэр тлоу къыгошыгъ

Зэрэдунаеу непэ гумекыгъо шыхыаэу иэр коронавирусыкіэу «COVID-19»-кіэ зэджагъэхэр къагъеуцун зерамылъекырар ары. Нэбгырэ миллион пчагъемэ ар къяолагъ, ыгэллагъэри маклэп...

Адыгее цыкіум исэу мы уз мэхъаджэр кызыоллагъем ичъягъ, псауныгъем икъехухумэнкіэ Министерствэм кызыэртийрэмкіэ, нэбгырэ 200-м къехутагъ. Нэбгырэ 70-м ехүмэ япсауныгъе зэтэцожыгъэшь, аш тегъэгушо. Гухэкъышхор, нэбгыри 7 зэреклодыллагъэр ары.

Мы пчагъэр къепонкіэ бэп, ау цыфышхэм игуу зэрэшырэр кыдэлтэйтэмэ, зыри ба.

Адыгэ республикэ онкологическэ сымэджэцым иврачыгъеу Клесэбэжж Асплан ильэс 46-рэ ныіеп ыныбжыгъэр. Вирусны ытхъабылхэм иягъэ аригъекыгъеу, хылыуэу сымэджэцым бэрэ чэлэтигъ. Медикхэм амалэу ялэстэрээр рахыллагъ, ау, гухэкъыми, фырикугъэхэр. Исенэхат шы зылэгъеу, ыгүи ыпси хэльэу зытьэцакіэрэ врачыгъ, іэдэбрэ гуклэгъурэ зыхэль цыфыгъ. Тапекіл гухэлтыбэ иллаг...

Асплан ежь имызакью игу-псэхеми зэпахырэ узир къяоллагъеу ебеных. Ау ятэу гузхылтээ зилагъэм а кынышхору-

фэшыллагъэхэп, мэфэ заулэ нахыбэ темышлагъеу дунаим ехыжыгъ.

Бибэ Мурат Адыгейим щызэллашлэрэ предпринимателгъ. Адыгэ лъэлкыым итариихъ, икултурэ, ишэн-хабзэхэр къэгъенэжыгъэнхэм, лыгъэкотэгъэнхэм излахышхо хэзылхъэгъе цыиф. Адыгейим ичылпэ дахэхэр тыдэекли щызэллашлэнхэм, цыфхэр нахыбэу ашылэнхэм, зеклоным зиушюмбгүнүм ишүшлэгъе ахэль. Тапекіл аш фэдэ гухэлтыбэ иллагъ. Коронавирусуу къеоллагъэм ыпкъ къикілэ, нэмыкіл узэу илэхэр къытеклохи, жыоныгъакіэм и 3-м ар дунаим ехижыгъ.

Ильэс 59-рэ ныіеп ыныбжыгъэр Хъахыуко Сусаннэ. Адыгэ-къалэ исымэджэц иллэсэбэхуу ар медсестрау Ѣылажье-щыгъ. Вирусур аш къыщеоллагъ. Къымышлэу иунагъо къыхыгъ. Сусанни ишхъэгъуси уз мэхъаджэм кызылахыжынхэ альэгъэшь. Мыхэми уз гээлтийгъеу яллагъ, иофшлаплэнхэм альтигъэх, ялфыгъэхэм, янэ-ятэхэм, яхылхэм, яныбдэгъухэм, ялофшлэгъухэм.

Сым къыгъебырыхы, врачхэр фырикугъэхэп. Шъэуитлоу зедаплууగъэр ибэу къенагъэх.

Күшү Симэ хыисалымкіэ ригъаджэштыгъэх, Адыгэкъалэ икілэгэгэдже перытхэм ашыншыгъ, «Народнэ гэсэнгъэм изаслужене юфыши» зыфиорэ ціэр къыфагъешшошэгъагъеу Ѣытгыгъ. Лэшлэгъу ныкью фэдизир а сэнхэхьатым ритыгъагъ, джыри юф юшлэгъетгыгъ.

Симэ коронавирусур къызэуллэм, ар хагъэкыжын альэгъигъ, ау нэмыкіл уз гээлтийгъеу илэхэр къытеклохи, ахэм афырикугъэхэп.

Мыхэми, зыцэ къетымыуагъеу Тэххүтэмийкое ыккі Төү-жохуурайонхэм ашылхуу коронавирусүм ыпкъ къикылэ дунаим ехижыгъэхеми анахыбэхээм уз гээлтийгъеэхэр яллагъэх, ау иллэгэгэ дэгүүэу зиофдэй зыпари ахэтигъэп. Неушырэ мафэмкіэ гухэлхэр яллагъэх, иофшлаплэнхэм альтигъэх, ялфыгъэхэм, янэ-ятэхэм, яхылхэм, яныбдэгъухэм, ялофшлэгъухэм.

ахэтинхэу фэягъэх. Зэпахырэ узир мыхуугъэмэ, джыри посүүштэгъагъэх.

Джэнэт лялпэ Тхъам къарет. Къаклэнгъехеу уз мэхъаджэм ебеныхэрэм япсауныгъе зэтэцожынхэу тафельто.

Коронавирусур щымылэу е аш ымыгъяллэхэу зылохэрэм зэрэхэукохэрэр къялтомэ тшлонгыу. Специалистхэм къыкылагъэхты, цыфым уз гээлтийгъеу илэу коронавирусур къызэуаллэхэ, ахэр нахь къеъбырыхы, хылыу къехуу, медицинэр фырикугъырэп. Ары «коронавирусүм ыпкъ къикыгъ» зыклоорэп. Ипсауныгъе щыкылагъэ фэмыхуугъеу Ѣылэгъэр бэп. Ар зеклэми къагурыонеу тыфай.

«COVID-19»-р зыфэдэр, зыкызэришыщыр, узэрэбеныштыр джыри специалистхэм агъеунэфыгъэп. Ар уз Ѣынагъоу зэрэштыр, о къыбнэмысштэу пыоныр зэрэмьтэрэзыр, узшыгуугын зэрэшмыиэр АР-м япсауныгъэр къеъхумэгъэнхэмкіэ иминистрэу Мэрэтыкъо Рустем шъхьаихыгъеу цыфхэм закынфильзээ къыулагъ. Хэкылпэ закыу Ѣылэгъэр зэхэмыханхэр, шъхъадж иунэ исынхэр ары.

Жыоныгъоклэ мэфеклэр джыри текиагъэхэп. Ахэр нахьыбэхэм игъялтэхэу яхъяунэфыкхэу яхабз. Ареу Ѣытми, мыгъэ Ѣылэгъе къызэхдэгъэфэн фое. Тызэдэлжымэ тыфырикушт.

ХҮҮТ Нэфсэт.

Бэджэндэу зытыхэрэми адэлэштых

АР-м иминистрэхэм я Кабинет унашьюо ышыгъэм тетэу, экономикэ хэхъоныгъэмкіэ ыккі сатыумкіэ Министерствэм организациеу посэуальэхэр бэджэндэу зытыхэрэм мылькум ыккі чыгум апае хэбзэлаххэр зыщатыщт палъэр зэрафызэкхахьашт шыкілэр къыгъэнэфагъ.

Аш фэдэ Ыэпилэгъу агъотынэу фитыныгъе зилэхэм тхылхэр Министерствэм рахыллэнхэ альэкыщт.

АР-м и Лышьхээ экономикэм игъорыгъуо хэгъэхъожыгъэнхэр шьэлэрил шыхыаэу УФ-м и Президентэу Владимир Путиним

къыгъеуцугъэхэм зерашыщым къыкылгэгэхъигъ. Ары республикэм иэкономикэ зыпкъ итэу хэхъоныгъэхэр егъешыгъэнхэм

пае 2020-рэ ильэсэм зэшүхэхштэх ялан зыкагъэнэфагъэр. Предпринимательхэм Ыэпилэгъу ятагъэным, цыфхэм

иофшлаплэ чылпэхэр ялэнхэм, зигъот маклэхэм, шхъадж иофхэм язытет елтыгъеу, дэлэгъэнэфагъэр афытегъэпсихыагъеу шэгээн фоехэр къыдалтыгъэх.

— Непэ куачылэу етхылээр, федеральнэ ыэпилэгъур шуагъэ кытзу зэрэдгээфедэрэм, экономикэм игъорыгъо хэхъожынхэмкіэ ыклораклэ къафэдгэхтэйрэм ялтыгъеу неущ республикэм хэхъоныгъеу ышыщтыр, — къыулагъ АР-м и Лышьхээ.

Къэралыгъо Ыэпилэгъу арагъэгъотыщт

Иофшлаплэ зимылэу къэнагъэхэм пособие къаратынхэмкіэ ыккі цыфхэм иофшлэн языгъэгъотырэ гупчэм иучет хэуционхэ альэкынхэмкіэ Урысые Федэрацием цифрэ хэхъоныгъэмкіэ, зэпхыныгъэмкіэ ыккі коммуникации жууцэхэмкіэ и Министерствэ и Зыкі къэралыгъо портал (ЕПГУ) хэушхъафыкыгъе нэклубгъо къыщызэуихыгъ.

А нэклубгъор къызфагъэ-федэн альэкыщт:

— Иофшлаплэм къыулагъэкыгъэхэм;

— унэе предпринимательствэр, очыл ыккі нотариальна иофшлэнхэр къэзэгъеуцугъэхэм;

— зими эмплхыгъеу зы-шхъээ иоф фэзышлэхжэхэр ре-гистрацииц щызыгъэтигъэхэм;

— алэрэу иофшлэн лыххурэм.

2020-рэ ильэсэм гээтэхам и 1-м къыщечжэхъяа ыккі аш къыкылэхжэхэр иофшлаплэм къыулагъэкыгъэхэм ыккі мээз 12-м къыкылэхжэхэм иофшлаплэм къыулагъэкыгъэхэм ыккі мээз 26-м нахь мымаклэу иоф шыагъеу къыулагъэкыгъэхэм е ильэсэм къехууцугъэхэм къызыулагъэкыгъэхэм артагъытэйгъэхэм.

Джащ фэдэу район коэффициентынхэмкіэ хэгъэхъуагъеу сомэмин 12130-рэ, аш нэмыкілэу язымын ясабий пэпч

(ильэс 18-м емыхуугъэхэм) со-мэ мини 3 зырыз аратыщтых. Джащ фэдэу шъолтырхэм ибюджет щыщ ахьщэ тедзэхэри мымын аратынхэ альэкыщт.

Гээтэхам и 1-м ыпэ иофшлаплэм къыулагъэкыгъэхэм ыккі мээз 12-м къыкылэхжэхэм иофшлаплэм къыулагъэкыгъэхэм ыккі мээз 26-м нахь мымаклэу иоф шыагъеу къыулагъэкыгъэхэм е ильэсэм къехууцугъэхэм къызыулагъэкыгъэхэм артагъытэйгъэхэм.

Мыш елхыгъе къебарыр нахь игъекотыгъеу къижкугъотэн шуль-лэхэхэр порталаин иэнкүлбгьюо «Иофшлаплэ зимылэхэм пособие зэраратащтыр ыккі цыфхэм иофшлэн языгъэгъотырэ гупчэм иучет узэрэхэуцощтыр» зыфиорэм.

Джащ фэдэу район коэффициентынхэмкіэ хэгъэхъуагъеу сомэмин 12130-рэ, аш нэмыкілэу язымын ясабий пэпч

принимательхэу унэе предпринимательскэ иофшлэнхэр къэзэгъеуцугъэхэм, алэрэу иофшлаплэ шахыхэрэм, иофшлэнхэм пыль шапхыхэрэр зыукууагъэхэу иофшлаплэм къыулагъэкыгъэхэм ыккі нэмыкіл зеклиякхэм артагъытэйгъэхэм.

Мыш елхыгъе къебарыр нахь игъекотыгъеу къижкугъотэн шуль-лэхэхэр порталаин иэнкүлбгьюо «Иофшлаплэ зимылэхэм пособие зэраратащтыр ыккі цыфхэм иофшлэн языгъэгъотырэ гупчэм иучет узэрэхэуцощтыр» зыфиорэм.

КИАРЭ Фатим.

Иушхъаагъу агъэунэфыгъ

Коммуналынэ пыдзэфэ пытэхэр зыщау-гъоирэ чылпэу Мыекъуапэ дэтым бэмьшэу машом зыкышиштагъ.

Аш ушхъаагъо фэхъуугъэр мэшогъэкыасэхэм агъэунэфыгъ. Пыдзэфэ пытэхэр зэрэчилэхэрэм технологическэ шыкылэу иэр зэраукууагъэм артагъытэйгъэхэм.

УФ-м ошэдэмышэш иофхэмкіэ и Министерствэ и Гээлорышилэпэ шхъаалэу Адыгейим Ѣылэгъуо хэхъоныгъеу ышыщтыр, — къыулагъ АР-м и Лышьхээ.

Мэлтээфэйм и 27-м мычылпэ иофшлэн языгъеу зэлүүгэгъу Ѣызэхэштагъ. Иофым изытет уаса фашыгъе, тапеклэ тхъамыкылагъор дэгээзэйжыгъе-хэмкіэ зэрхахьашт иофшлэн языгъеу зэлүүгэгъу Ѣызэхэштагъ.

Мэлтээфэйм и 27-м мычылпэ иофшлэн языгъеу зэлүүгэгъу Ѣызэхэштагъ. Иофым изытет уаса фашыгъе, тапеклэ тхъамыкылагъор дэгээзэйжыгъе-хэмкіэ зэрхахьашт иофшлэн языгъеу зэлүүгэгъу Ѣызэхэштагъ.

Машор къэмыхууным ишахъэхэр объектым иадминистрации зэриукууагъэхэр улпэ-кунхэм къагъэлэгъуагъ ыккі аш елхыгъе администривнэ протоколхэр зэхагъеуцаагъэх.

ІЭШҮҮНЭ Сусан.

Шэжьымрэ дзэ щитхъумрэ я Ильэс

ЗЭШХЭГҮҮСЭМ ЯЩЫЛЭНҮҮГҮЭ ГҮОГУ

Укызыщыхуугээ чыпэр шу зыкэплэгүүрээр аш ушышиш ары. Мыш ушызыукигээ пстэуми уиакыли, уипкышьоли апсыхагь. Тыкызыщыхуугээ ти Хэгъэгүи тицыфхэри зэкэрычын умыльэкынэу зэпхыгъэх.

Шуулэгуныгъашхо икуаджэ фырилэр шхьаихыгъээ кылощтыг Хэгъэгу зэошхом иветеранеу Хьоц Тэмарэ Рубен (Батэ) ыпхум. Тамарэ Улапэ 1925-рэ ильэсм, тыгээгээз и 15-м кызыщыхууг.

Цыфхэм аш осэшхо фашынтыг (2013-рэ ильэсм иднай ыхъожыг, Тхэм джэнэт кырет), ыпшэе уклон умыльэкынэу зэхэшык илагь, дэгью озышэрэм «Тэмарэ цыфышу» алоштыг. Сэри мы тхыгээм сиғезыгъажагьэр цыфхэм кэ шүүштэгээ илагьэр ары. Тэмарэ ылоштыг: «Улапэ сирикурмэн, ар сиғашы сцыгупшэштэп!»

Аш мэхъянэшхо ил. Улапэ идэхагьэр шу зэральэгүүрэмэ кыралотыкэу Ѣысабе кысхын спъэкыщт, ау Тэмарэ адремэ зэраторырэр ылгээ кыодыу Ѣысмитэу, ишылэнгээ гьогукэ

игушылэхэр кыгъэшшыпкъэжыгъэху зэрэштыр ары. Игашэм ихэгъэгурэ цыфхэмрэ афэлэхагь — профсоюз пашэу ювшалпэм илагь, цыфхэр ыгъэрэзэнхэ ыльэкыщтыг.

Улапэ ильэс 150-рэ зыщыхуугээм Тэмарэ шхьаихыгъэу ичилэгүүмэ кариолгагь: «Сидигуи сырэгушо сихэку, тудэ сиқуягъэми къафэсэйутэ дунэе картым ит сиқуаджэ Улапэ идэхагь. Псыхью къуаджэм речъэкырэм угукэ уепхъуватэ, чыгышхуу лутым икүтамэхэр Ѣысипх. Аш фэдэ чыпэр дахэ зы хэгъэгүи Ѣыпльэгъунэп. Сыд фэдиз цыиф шагъоха мыш кызыщыхуугъэхэр, Ѣаплууగъэхэр! Ахэр Адыгейим Ѣашлэх, япчагы мэшэлахь!»

Тэмарэ ильэс 16 нах ыныбжыгъэп заор кызежьэм, ау шэн пытэ илэу, зыфаэр кызы-

дээзгъэхун зыльэкынэу Ѣыстыг. Улапэ кыкы, Мыекъуапэ кыаклы, янэ илахыл бзыльфыгъэм дэж исуу, заводым юфшилэнэу ригъэхагь. Авшэрэ гъесэнгээ зэргээгъотынэу, медицинэ юфшилэх хуунэу кэххопсыщтыг. Ау заом зэмийжээ зэхъокынгэхэр ишылэнгээ кыифихыгъэх. Ар апэу военкоматым екдолгагъэмэ ахэтэу заом агъэлконэу кэлэлтэг. Военкомым кыриуагь: «Тебе только 16 лет». Ау Тэмарэ 1942-рэ ильэсм зыфаэр кыдэхъуг, заводым дащхи, нэбгыре пчагъэ хуухэу фронтным ашагъэх.

Гъэигуякыжым сиғигээгъэгъагь. Машинэ хылытэзэшэхэу кыаклохэрэм пыим иавиацие кытабыби, тонныбэ зихылтэгъэ машинжэр сирных къемланхэм афэдэу зэбгыридзыгъэх. Пшьашхэхэм ерагъэу зыгорэм ашхъэ чалхъан альэкыгъэ кыодыагь. Офицер калэм лырь пичьэу кызальэгъум, ежва-

ЗЭО ГҮОГУХЭР...

Мы ильэсхэм Хьоц Тэмарэ бэ пэкэкыгъэр. Ильэсбэ тешлагъэми, а кынигъохэр аш Ѣыгъупшагъэх.

— Уикэлэгүм бэ пшечишиунэу хүрэр. Постым ошхи, оси, жыыгьи, чыши тахэтэу, тыштыгъыгъэу, лъэкөпильхээмэ псэр арыз хуугъэу, тцэхэр зыр зым темифэжхэу, тыпкылэжкыгъэхэу тыуутыг. Джаш фэдаг тэ тилоф, землянкэмэ тарысэу, зытхакын тымыльэкэу, тишьштыгъыгъэу, мэфэ пчагъэ тынэкэу кыихэкыг. Шофер блэкын, тушенкэ банкэ горэ, хъалыгыу тэлкү кытитэу хуущтыгъэ. Псаоу тыкызыэрнагъэри Тхэм ишүүшлэгь, — Ѣыштыгъэ аш.

Аш Ѣыгъупшэн умыльэкын-

щетхы: «Бессстрашный разведчик-офицер Хоцев Аскарбий Сидович награждается орденом Красной Звезды за плениение немца и за трофей — немецкого танка «тигр». Аскэрбий пае нахыбэ къеслонэп, ар сэ сиахыл хульфыгь, кытефэрэр ышлагь.

Тын льаплэу зэшхэгъусэмэ къаратыгъэхэр лыпсыкэ къалэжкыгъэх. Орден ыкы медаль 35-м еху Тэмарэрэ Аскэрбийрэ ялагъэх. Къэлогъэн фае мыхэм Тхэр къазэрафаупсагъэр. Псаухэу, ныкъо-тыкъуагъэ ямылэу заом кыхэкыжкыгъэх. 1946-рэ ильэсм Аскэрбийрэ Тэмарэрэ кызэрышгъагъэх, ау бын агъотынэу хуугъэл. Заом кызекъяхэм, зэшхэгъусэм ювшалэнэр рагъэжкыгъэх. Тэмарэ пивэш заводым лухажыгь. Аш цэ тедзэу илагъэр «Мать Тереза», сида пломэ ыпшэе уклон умыльэкынэу цыфышуугь. Тэмарэ зэхэдэ ымышлэу цыфхэм адэлэштэгъэх.

Ар гъомылэхъэ промышленностям ипрофсоюз юфышэхэм я Зэфэс хэлэжкыг. Тикъэралыгьо илъыкло куп хэтэу Францием агъэлгогъагь.

1994-рэ ильэсм бзыльфыгъэхэм я Дунэе зэлуклэу Москва Ѣыкыагъэм аристкэу Элина Быстрицкая Ѣыкылэгъагь, зэнэуасэ хуугъагъэх.

Тыдэ Ѣыкыагъэм Тэмарэ ыгуклэ Улапэ зыкыидзыжыщтыг. Сэри сцыгупшэжкырэп ыгу кыдеэу «Улапэ сирикурмэн» зериоштыгъэр. Ильэс-

Тын льаплэу зэшхэгъусэмэ къаратыгъэхэр лыпсыкэ къалэжкыгъэх. Орден ыкы медаль 35-м еху Тэмарэрэ Аскэрбийрэ ялагъэх.

бэ тешлагъэми, Тэмарэ заом икъингиохэр Ѣыгъупшагъэх. Ар сэ сиынагь, сятэшым ишхэгъусагь.

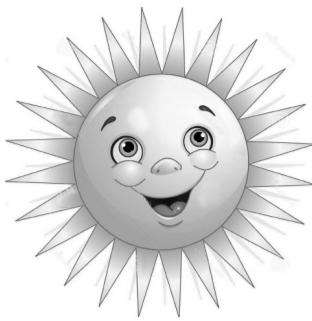
А зэо мэхъаджэм сятэшиту хэклюдагъэх — Исмахилэрэ Аслъэнчрыерэ. Ахэр заом икъингиор ашчыгъэу, заом ицуцжыгъи къэси тетэв, гъэтхапэм Венгрием Ѣыфэхыгъэх. Зэкэлеконигъээм зыпсэ хэзэлхэгъэхэмэ шхъэклэф афэсшы.

Хэгъэгурин цыфхэри зых, зэкэрычын умыльэкынхэу, ары ахэр зымы еттын зыкэлтэй эхэхэй, ары тицыфхэр мыжъосынэу зыкэлэцтэгъэх, саугээтхэр ахэм янэпээпль. Егъашэрэ Ѣытхъур ахэм къалэжкыг. Тхэр къафэу-псэн. Тафэрэз!

ПЧЫККЭНЭ МАЙ.

Хьоц Аскэрбий ишнахыгъым икъорэлф кыгъу.

Тыгъэнэбзый

Жъоныгъуакіэр — тичыонс идэхэгъу

Узыгъо щынагъо коронавирусыр чыналъэм щэзекоми, жъоныгъуакіэм чынопсым изытет гъэтхэ тээмийо-кіэрэктэгъу уахтэм дештэ: игъорыгъо къэфабэ, тыгъэр нэгушо паг, нахь зыщыпльыр мажхээри, гур нахь зыгъэшурэ шъэбэгъэ-нэфыпс зыхэлхэри, ошьопшэ-оцх псынкіэр е жыбыгъашхо ихбу-ильыр зыщихуашхэри мазм къыхэфэх. Бгъэшэгъоношго гора аш хэлэп. Гъатхэр сидигъуи сабый кіогъакіем фэд: зэ сакъ, зэ мачъе,

зэ чэфыбз, зэ гын-гыпс; макіе зигъешжохъе танэу кьеуцо.

Жъоныгъуакіэр — ящэнэрэ гъэтхэ маз, шэххэе уцугъаби хэль. Тыдэки — чыги, шьофи, унэгъо щагу шьошэ шхонтлабзэр зэфэдэу къащелъэ. Къэклэр чыгхэр, къэгъагъэхэр, уц къэтебэ шхуантлэр зэбгъэпшэн щымыгъэху, нэм зэрэфлых. Жъоныгъуакіэр — куачэ зыгъотыгъе маз, чынопсым идэхэгъу дэд, зэрэдунаеу мэкъэгъагъэ мы уахтэм. Псэ зыптыр зэкіе къэу-

щижы — поси, къушхы, посушхы, бзыу лъэпк зэфэшхяфыби. Аш изакъол жъоныгъуакіэр ма-зэмэ къахэзгъэштырэ, мы мазэр мэфэкхэмкэ бай: гъатхэм ыкыгъо шошхэн, Теклонгъэшхом, радиом, лъэпк шлэжьым ямафэхэр мыш щыхагъэунэфыкых. Теклонгъэшхом и Мафэ мыгъэ зэпахыре узым ыпк къиклэу, тлэклэ зэклигъэкотагъэми, къэсэн а гушюгъо-лотэжыгъори. Анахь мэхъанэ зиэр, Хэгъэгу зэошхом имашо хэтыгъэху,

Теклонгъэм, мамырныгъэм, шхъафитныгъэм къытфязгъээжэжыгъэхэр зэрэтшмыгъупшэхэрээр, зэрэдгъэльялпіхээрэары. Мамырныгъэ щылакіем пеэн тхъагъо гори зэрэшмыгъэр советскэ народым — цыиф жъугъэхэм бэшлагъе ашхъэклэ загъенэфыгъэр, жъоныгъуакіэм и 9-м — Теклонгъэшхор Хэгъэгу зэошхом къызышыдахыгъэр ильэс 75-рэ мэхъу.

Къэрэмыхуужь ныбжки зэо жъалыми, нэмэкі лыуз-гүих лайи!

Жъогъуил — Лыхъужъибл

Адыгэ хэкум икъхи, Хэгъэгу зэошхом нэбгырэ мин 80-м нахьыбэ къогъагъэ. Мин 30-р заом хэкіодагь. Ахэм ашыщэу нэбгырэ 42-м щытхуцэ льаплэу «Советскэ Союзим и Лыхъужъ» зы-филорэр къафаусыгъ. Мыхэм ашыщэу

7-р адигэх, адрэхэр цыиф лъэпк зэфэшхяфхэм ашыщых.

Тилхъужъ нэбгыри 7-р: Андырхье Хусен Борэжь ыкъу, Ашумыжь Айдэмыр Ахъмэд ыкъу, Бжыхъакъо Къырымчэрий Борэкъо ыкъу, Къош Алый

Юсыф ыкъу, Нэхэе Даут Ерэджыбэ ыкъу, Тхъагъушээ Исаахыл Хъалалэ ыкъу, Шицэ Абубэчир Батырбый ыкъу.

Теклонгъэр къытфыдэзыхыгъэ постэум шхъащэ афэтэшы, зэошхом хэтыгъэ

пэчч щэх хэлъэп лыхъужъ, ауми, Родинэм анах щытхуцэ инир къызифи-гъэшшошгээ лыхъужхэр тшэнхэр ыкыдэгэлэпшэнхэр яфешуаш, къалэжыгъ.

Ахэр егъашыгъ тулу ильштих, шхъэ-къэфэнэгъэ афэтшыщ.

Къэзымыгъээжыгъэ тхэкло ныбжыкіхэр

Алсэ атыгъ, напэр ашэфыгъ

Ягущыэ пытахъэ, яллыгъэ лъэгагъэ: ахэр — Андырхье Хусен, Уджыхуу Адылджэрий, Тыгъужъ Дышъэки, Гощэкъо Сэфэрбий, Уджыхуу Хъалид, Шуаджэ Исаахыл, Цугъо Асфар.

Гущыэ ахэр — 7-р адигэх, адрэхэр цыиф лъэпк зэфэшхяфхэм ашыщых. Тилхъужъ нэбгыри 7-р: Андырхье Хусен Борэжь ыкъу, Ашумыжь Айдэмыр Ахъмэд ыкъу, Бжыхъакъо Къырымчэрий Борэкъо ыкъу, Къош Алый

ныбжыкіхэр — ильэс 20 — 30 аныбжыгъэр, ау япсэемы-блэжыныгъэхэл лъэпкымы ыкыгъэгэум ятарихъ хэуцахъэх. Зэошхом ильхъан фронт зэфэшхяфхэм аятугъэх, зы-шхъасыжыгъэхэп, тимэфэ ошухэм къарагъээжэжынным пае алсэ атыгъ. Тхэкло куп инир тилитературэ хэзыгъэми, ахэм яллыгъэ шапхъэ ліэужхэм афэтотэшт, ядгъэшшт, тышгъупшэштхэп.

АНДЫРХЬОЕ Хъусен

Дээ Пльыжъым тэ тэкло

Непэ тигушуагъо уашюм нэсэу зөлт. Гум орэдир щизэу къызэлтыхэтэдээ, Дээ Пльыжъым тэклоу хэгъэгур къытэджагъ — Бэрэ тызэжажаэм игъо къынэсигъ.

Тянэхэр гушлоу lapлlyр къытащэкъы, Чылэр къытфэчэфэу тэ тыкъагъэкъуат. Klasэхэр гушлоу, тэ къыткэлэпплэх, Колхозэу тызыгъулагъэм унашохэр къеш.

Тызэолы бланэу, къащтэр тымышлахэу, Щысэ къыттырахэу дээм тыхэтэн. Тигъунапкъэ пытэу, тикъэрал чэфэу Гупсэфэу шыгъэным тэ тыфэсакын.

Пщэм ахэтэу бгъашхуу, тихи тет къухы, Тицылчы танки бланэу тэ зетфэн! Зыфэдгъэпсыгъэу непэ къытэджагъэш, Тыдзэко кэлэнээр насыгъэ ин.

Пыир ышэе икъэу, зао къызытидзырэм, Тикъэрал зэикъэу дэпкъэу къыткъотыш. Тиуашуу, тичыгүү, тихи зэдээн, Тыдэки ар къикъими тэ дгээутысэн.

Тиколхоз къуаджэхэр шуукъиздэлээм, Тигъунапкъэхэр нэкоу къэтуухумэшт. Хъяркээ, тикласэх, тянэх, тишъэогъух, Хъяркээ, шуу тъэгъоу, тиколхоз губгуу!

ТЫГЪУЖЬ Дышъэки

Сыгаджэ, Родина!

Родина, сиудажэ сэ!

Уиорэд къэслонэу, Уищытхуу слотэнэу Ош пае бэшлагъэу сэлтихъо сэ, Бэрэ народым ицыиф шылыкъабэр Къызэрэлпльхуу гээдээ. Ау сиу ихыкъирэ тхъагъор Бзэгум икъоу къыфахърэп.

* * *

О зыр ары чэф орэдир къызэхихэу, Зишигъобгуагъэ сэфэмылъэу, Зильэгэгээ сиынэмисэу Санэгу инышхуу кэлтиэр, О зыр ары, Родина!

* * *

Куачээ сиэри о зыр арыш къысхээзильхъагъэр, Ильэс пчагъауу сиынбжыр зэдигъунэжжэу

Ма, Родина!

О уимурад, Родина, сэ сиакылэу, О уиэшэ льаплэр сэ сиыгъэу, Гүусэ пытэу гунаапкъэм үтүм сигоуцон, Уишиээ пүгъэмэ зы лъэпкы пытэу сахэуцон, Народым ищтхуу лъагэу іэтигъэу сиыгын!

Нэкүубгъор зыгъэхвазырыгъэр МАМЫРЫКЬО Нуриет.

Хэбзэ Йофыши э чанэу Хъунэго Чэтибэ къызыыхъугъэр неущ ильэс 90-рэ хъушт

Уахътэмрэ цыфымрэ

Бэрэ сегүпшысэ: уахьтэр ара цыфыр зыгъэпсырэр, хъауми цыфым ышлагъэм
ельтыгъэу а уахьтэр ежь егъэпса?

Орекъэралыгъу, орехэку цы-
кыл тарихъэу къыкыгъэм тегу-
щылэхэ зыхъукэ а лъехъаным
щыхъугъэ-щышлагъэм пащэм ыцэ
рапхызэ, агу къэкыжы. Гушы-
лэм пае, Сталиным игъом ашы-
гъэ унэ зэтетхэу пщерыхъаплэр
зыщыцыкыл дэдэхэм, пащэм
ыцлэкэ яджэх, Медуновым
игъом агъэпсыгъэ псыныгъылэу
адыгэ къоджабэ зыгъэкощыгъэм
гукъэошхо фырьлэу ар агу къэ-
кыжы. Шысэу шылэр ба.

Сэ непэ сыкъызытегүшүэштүр апэрэ къэралыгъо пашхэм ащымыщыгъэми, ыцлэ шлуклэ цыфмэ къахэнагъ. Хэкум ирайон пэпчь ащ аригъэшыгъэ унэхэр артыых, ахэм ашыгсэухэрэм ашлэ унэу зычэсыр зыгъэспысьэр. «Тэтиунэ «Сельхозтехникэм» аригъэшыгъяа. Сишхъэгъусэ а тоофшалам шоферэу лутыгъэти, къытатыгъяа» elo нэйусэ сзызфеххүгъэ бэзырьфыгъэм ыкли игуапэу Хүнэгэ Чэтибэ игугъу къысфешы.

Хүнэгэ Чэтибэ илэгүүхэм афэдээр охтэ кынхэр кызээ-
чигъяа, зауи гьабли пеклэкы-
гъяа. Игукъэкыжхэр зыдэт
тхылтым кыщитхырэм гур-
егъэузы. Янэ натрыфышхэрэ
ныкъорэ кыырити, хэутыгъэ
Іэбанхэм натрыфыцэхэр ари-
дзэнхэу кыыриуагь. Натры-
фышхъье псам цэу тетыр Іэ-
банхэм аридзагь, ау мэфитүре
мышхэгъэ калэм ышыхъэ къе-
нэзагь, натрыфым енэцыгь. Зы
ышхыгь, ятлонэрэм льыіэбагь.
Къеуцужын ымылтэклэу натры-
фыцэ 15 фэдиз ышхыгь. Етланэ
зыкъызешлэжым, Іэбэнэ нэклэу
къенагхээр ыльэгъугь, укыт-
тэм, гукъаом кыххэклэу чыгум
хэтыхсхи гытьгъэ. Янэу мэклэ-
маклэу ыкыбыкіэ къеклонлагъэм
класэр зэлигъанээз кыыриуагь:
«Умыгь, сиклан, сэри льэш дэдэу
мэлаклэ сэллэти, натрыфым
сенэцыгь. Ары о бгэтысахъанэу
сыкъызкыюджагъэр». Нэужым
Чэтибэ щылэклэ дэгъуу, льэкли
иэу ильэсэйбэхэр кыххэкыгъяа,
ау а хыгъеэ-шлагъэр щыгъупша-
гъяа. Аш фэдэу иныбжыклэгъум
кинену ыльэгъугъэр арын фое

Чэтибэ цыфхэм гуклэгьу афырилэү, ишүагьэ аригъеклийнмын ренэү фэхъязырэу зыкыщтын Гэр.

Хүнэгэ Чэтибэ жъоныгъуа-
кэм и 9-м, 1930-рэ ильэсэым
Аскэлае кыышхыгъу. Ау янэ-
шыгхью Шыханчэрьехъаблэ-
дэсэм ильэси 4 нахь зымы-
ныбжь клалэр зыхэс Хүнэгэ
унагьом ехьышь, шъэожьые-
зимыгээ Хүнэгэ Ибрахимэ-
иунагьо ар щапу, щалэжьы.
Лякьом щышхэм, ышыгхуухэу
унагьом щыдапгүхээхэм гукгэ-
гушхо афыригэу клалэр къэ-
тэджыгь. Ичилэ хуугъэ Шыхан-
чэрьехъаблэ нахь чылэ дахэ-
щымыгагъэу игугуу ренэу къы-
шыштыгь.

Гүнэгүй куаджэу Пчыххалы-
къяае дэт гурыт еджап!эр къы-
ухи, Четибэ Пшызэ шъолтыр
мэкъумэц институтым чэхъагъ,
инженер сэнэхъатыр зэригэ-
гъотьагъ. А ильясым мэкъумэц
институтым адыгэу нэгбыре 13
къыч!экыгъагъ. Ахэр зэк!ери
хэгъэгум ичып!э зэфэшхъяаф-
хэм агъэктонхэу щытыгъэх.
Четибэ Узбекистан клонэу къы-
хахыгъагъ. Ау хэкум илащэхэм
яшуугъэк!э клалхэм Адьгейим
къагъэзжыгъы ык!и ювш!еныр
щырагъэжъагъ. Четибэ Улапэ-
дэт МТС-м илащэу агъак!о.
Етианэ КПСС-м ихку комитет
мэкъу-мэшымк!э иотдел ин-
структурорэу юф еш!е, Джэдже-
районым и РТС (гъэцк!эжъэ-
кло-техническэ станцие) илащэу,
мэкъу-мэшымк!э Тeusцожь район
гъэорыш!ап!эм ишшхъететэу
юф ашиш!агъ. Тыдэ зыщэй ыгу-
етыгъэу, шъыпкъагъэ хэлъэу
лэжъагъэ. Ау зэхэцэн юфымк!э
сэнаущыгъэу хэлтыр анахъэу
къызыщыгъяац!эр хэку объе-
динениеу «Сельхозтехникам»

дипстиси «Сельхозтехником» пашэ зыфэхъур ары. Ар ежь кіәшакло фэхъуи зэхицтагъ языки ильес 20 фэдизэр ашч ипэшагъ. Йофэу зыфэгъэзагъэм һумыхъэзэ, гъогоу къыктугъэм ишүугъэклэ йофыгъохэм ашыгъозагъ, ахэм язэшхойынкэ амалеү щыгэхэр дэгъоу къигурыштыгъэх.

Ильес зэкіелтыклохэм Адыгейим имашинэ-трактор парк мыйзэу, мытюу агъекіэжыгъ. Апэрэу мэкью-мэшым инженер къулыкъум зыщиушъомбгүүгъ. А уахътэм нэбгүрэ минифт фэдизэмэ хэку «Сельхозтехникикэм» йоф щашгэштигъ. А лъэхъаным Хъунагом къатыбэу зэтет унэ 12-рэ, зыкъатхэу уни 8-рэхэкум щаригъэшшыгъа. Нэбгүрэ 240-рэ зычлэфэрэ гъэпсэфын-плэ базэ Къурдджыпс нэпкъяшгэпсыгъа, кіәлэцыкly ын-гынчилүү, къынчалхын-зар-

Краим тыхэтыфэ аш къе-
лыжырэр ары хэкүм къытэфэ-
щтыгъэр. Ар пащэхэм къагуры-
мылоу щытыгъэп. Ау зыми зи-
ылощтыгъэп. Хъунагом шушла-
гъэй илэхэм апэ ибгээуцон фае-
краим ипащэхэм «Сельхозтех-

никэ» шъхвафэу хэкум илэн зэрэфаар къагуригъэон зэрильякыгъэр. Материальнэ-техническчес базэм изэтегъэпсыхан пэүхъацт ахьщэ краим илоффхэмьлтэу занкэу хэкум къэклонэу гъэпсигъээн зэрэфаар край пащэхэм алэ къагурыгъээ луагъэр Чэтиб арь. Хэкум имээ къу-мэш гъэхъагъэхэр ышын-хэмкээ хэку «Сельхозтехникэм» мэжханэшко иларь, ашкэ Хуна-гом ышшэе ифагьэм осцишко и

Етланэ организацием зиушъомбгүүи, кlyачлэ илэ зэхъум ифонд къыхигъэкытийн

35-рэ фэдиз къызээуахыгъагь
Ахэм нэбгырэ 3500-рэ фэдиз
ащылажьэштыгъ. Аш фэдэү
Мыекъуапэ щагъэпсыгъэ мэкъу
мэцшым ищыкIэгъэ техникиэр
зыщагъэцкIэжьырэ заводым
ильтэсийн автомобиль 4500-м
ехуу щагъэцкIэжьыщтыгъ
Тракторхэр зыщагъэцкIэжьырэ
завод Тульскэм къызээуахыгъагь.
Районхэм «Сельхозтех-
никэм» икъутамэу адэтхэр зэ
тырагъэпсыхъэштыгъэх, ахэм
ялофышЭхэр зычIесыщт унхээр
ашыщтыгъэх. А эзкIэри Четибэ
зэхэшэн яофшэнным хэшЫкы.

Г҃унэгъу къуаджэу Пчыхъалыкъуае дэт
гурыт еджапIэр къуухи, Чэтибэ Пшы-
зэ шъолтыр мэкъумэц институтым чэхъагь,
инженер сэнэхъатыр зэригъэгъотыгъ. А ильэ-
сым мэкъумэц институтым адыгэу нэбгырэ
13 къычIэкъыгъагь. Ахэр зэкIэри хэгъэгум
ичIыпIэ зэфэшъхъафхэм агъэкIонхэу щыты-
гъэх. Чэтибэ Узбекистан кIонэу къыхахыгъагь
Ау хэкум ипащэхэм яшIуагъэкIэ кIалэхэм
Адыгейим къагъэзэжьыгъ ыкIи ЙошIэнэир щы-
рагъэжьагь.

ильэс къэс хъыльээшэ автоМашинэ 200-м ехуу ыкы нэмыйк мэкъумэш техникэр краим фитүпшиштыгъ. «Сельхозтехникэм» краим емылхыгъээ юфтээришлэрэм иштуагъэкіэ техникэу къылеклахъэрэр бэкзэ нахьыбэ хъутгъэ. Ильэс къэс трактор 700-м ехуу хэкум къыфаклоштыгъ. Ар блэкыгъэ ильэсхэм ягъэвшагъэмэ, фэдийн 4-кіэ нахьыбагь. Колхозхэм, совхозхэм ящыкіэгъэ хъыльээшэ машинэ 600, комбайнэ 400 хэкум ихьызмэтшлаплэхэм алэклахъэштыгъ. Аш ыуж «Сельхозтехникэм» епхыгъэ юфтээлээ

шхо зэрэфырийн, цыфхэм тохицны адишлэн, аригъяшлэн зэрильэхийн кырэм епхыгъагь.

Уаҳтэ теші, хәгъегүм зәхъокынығъәхәр къызыще жъәхәм, колхозхәр, совхозхәр зәхәтакъохәу зырагъажъем. Чәтибә лъәшәу ыгу къеощтыгъ мәкъу-мәщым ылъәннықъокъе политику үйләм ильесыбәхәм къақыңыц! хызызметшаптахәм аугъоиғъе техникәр зәрәзәхим гъәтәкъужыырәр. «Сыдрә зәхъокынығын гъәхъагъеу үйләр зәщиғъәкъонәу щытәп, ар иләү-бытыптау ыпеккә лъыккотән фаен нахъ» ылощтыгъ аш.

Краим тыхэтыфэ,
Кац къельжы-
рэр ары хэкум
къитефэштыгъэр.
Хъунагом шушла-
гъэу илэхэм апэ
ибгъэуцон фае краим
ипащэхэм «Сель-
хозтехникэ» шхъя-
фэу хэкум илэн зэрэ-
фаер къагуригъэйон
зэрильэкайгъэр.

Мэшалаххэй ильээсүбэ къэзыг
гъэшлэгээ Хүнэгэ Чэтибэ
щыгэныгээ гьогу баев къыкүл-
гъэм ыртпэлжэхэу бэрэ къыхэ-
кы. Аш дэгүуби, гумэкыгыуаби
къэхэфагь. Клэл рэхьат цыклоу,
зыфэсакъыжьэу, Йордэгъязэу
шытыгээм, йовшэнэм ехтгыгээ
гумэкыбэхэм къышаухъацтгья-
гээ сшошлы. Ау шэныр цыфыр
къызыыхъук!э къыдэхху. Сыд
фэдизэу ар клэсшыкыжын
пүаагъэм, хүурэп. Чэтибэ нэ-
фэрылоу, шыыпкъэм лыххурэмэ
аащыщ. Клэл нэутхагь, шотэрэ-
зыр тэдэр чыпли къышлоцтгья-
гээ. Узыфыримыкъущтым упэу-
цужкы зэрэмыхъуштыр къигу-
рыгуягъэп... Ау аш фэдэхэри
щыгэныгээм хэтыхнэ фае.
Пшотэрэзсыр шхъэйхыгэу къэ-
плоным иягээ къызэрэокыжы-
рэр Чэтибэ къигурыгуягъэп,
имылажьэу къылагъохыгэхэр
ыштагъэхэп...

«Гъогу къэскIугъэм сегуп-
шысэжъэу къыхэкы, — къеуатэ
Четибэ. — Сэ къысэркIуагъэр
сизакъоу синасыпэп. Ар сэ
сиуахътэ хэтыгъабэхэм янасып
гъогу щытыгъ. Силофшэгъухэм,
синаbdжекъухэм янасып гъогу
къысашшы

Сицилэнэгъэ гъогу члэнэгъа-
бэ щысшыгъэми, сырыраз.
Блэкыгъэр зэблэпхүжьын
пльэкыщтэп. Непэрэ мафэм о
узэрэфаеу хүрэп, пфэшышь-
рэп, зэрэхьоу щилэнгъэр
мако.

Макло. Щылэнъыгъэр гъехъэгъэ заклэу зэхэлтээп. Аш тихэукъоныгъэхэми чынпэ щырял. Ау джыри къесэлжыы, сицилэнъыгъэ сифераз, сыда пломэ дэгьюу сферашэшьурэм ренэу сыпыльтыгъ. Цылфхэм цыхъэ къысфашыгъ, сагурыгуяагъ, къызгургуяагъэх, анэгү занклэу сыклэпльэн слъэклэу къесхыгъ».

КЭУ КВЭСХВЫЙ В».
Чэтийэ экономикэ шлэнгийн
хэмжээ кандидат, медалэү «Ады-
гейм и Щитхувзех» зыфиорэр
къыфагъяшьошагь, Төүцожь
районым, Адыгэктай ыкчи
Шыханчэрыехъаблэ яцыиф гъе-
шуягь. Къэралыгъо тыныбэу
ицхэм орденхэр, медальхэр
ахэтых.

аҳэтий.

Ыңбыжь емылтытыгъэу Чэти-
бэ иакыл чаны, ышъхъэ зэр-
хъэ. Ипсауныгъэ кыыкимычэу
джыри ильессыбэ кыргъэшлэнэу
ащ тыфэлъало.

СИХЪУ Гоощнагъу.

Гандбол. Суперлигэр

ЕШІКІЭ ДЭГҮР – ЩЫСЭШІУ

Урысыем гандболымкіэ и Федерации изәхәсигьо кыщаітэгъе йофыгъо шъхбаіхэм ашыщ 2019 — 2020-рэ ильэс зэнекъоккур зэраухыщт шыкіэр.

Мәлйельфэгъу мазэм и 25-м ехъуліеу командахэм ешігъую ялагъехэр федерацием щызәфахысыжыгъех. Зәхәшкю купым хәтхэм, командахэм япашчәхэм Интернетимкія яеплышкіехэр кыауагъех. Зәпахырә узым кыыхэкізу 2019 — 2020-рэ ильэс ешігъум паубләжыщтәп. Кыдахыгъе чыпілехэр очко пчагъаеу ялехэм ялтытыгъех.

ЧЫПІЛХЭР

- 1. «Ростов-Дон» — 43
- 2. «Лада» — 37
- 3. ЦСКА — 34
- 4. «Астраханочка» — 32
- 5. «Звезда» — 28
- 6. «Кубань» — 27
- 7. «Ставрополье» — 22
- 8. «Динамо» — 13
- 9. «АГУ-Адыифим» — 12
- 10. «Университет» — 10.
- 11. «Уфа-Алиса» — 4
- 12. «Луч» — 2.

Ныбжыкіехэм якуп

Апшъэрэ купеу нахь ныбжыкіалохэр зыщызәнекъокүхэрэм команда 16 хэт. Ахэр тлоу гошыгъех. Куп пәпчө апэрэ чыпілі 4-р кыышыдәзыхыгъе командахэр шъхвафәу зәдешәнхәу щитыгъех.

Зэтэгъапшэх

- 1. «Звезда-2» — 20
- 2. «Астраханочка-2» — 18
- 3. «Лада-2» — 16
- 4. «Ростов-Дон-УОР» — 12
- 5. «Динамо-СШОР» — 12
- 6. ЦСКА-2 — 12
- 7. «Кубань-2» — 12
- 8. «Луч-2» — 0.

Мыекъопе «АГУ-Адыифим» иятлонэрэ команда я 10-рэ чыпілэр кыдиҳыгъ. «Олимп-Тольятти», «Ростов-Дон-3», «Ростов-

на-Дону», нәмыкі командахәри тиешлаклохэм ауж кынағъех.

Зәфәхысыжыхэр

— Пәшорыгъеши ешігъухэм ауж командахәр медальхэм афәзәнәнхәу хүгъзәп, — кытиуагъ «АГУ-Адыифим» итренер шъхбаізу Никита Голуб. — Тә медаль къетхыным тыфәхъазырыгоп. Я 7 — 8-рә чыпілехэм ашыщ тыфәбәнән тъләкіштыгъе.

Бләкілгъе ильэс ешігъум ельтигъеме, «Адыифим» мыгъе очко пчагъаеу риғэкъуғэр нахыб. Арэу щитми, иамалхәр икью ығъефедагъехәп.

Итренерхэм зәральтиэрәмкія, «Динамэм» зәлукігъур кышотхыненеу шыкішүхэр щылағъех. «Уфа-Алисэр» «Адыифим» кытиекіуагъ. «Университетим» зәфәдәу тыйдешләгъ. «Адыифим» ешігъуиц кыыхыгъ. «Университетим», «Уфа-Алисэм», «Динамэм» къизэрашуихыгъэр кыихетгъәшы.

— «Кубань» зәлукігъую Мыекъуапе щыдитиагъэр гъешлә-

гъонеу куагъе, — тиззәдегүшы-ігъу кыыхәлажъе «Адыифим» ипресс-күулүкү ишащеу Бзаго Рустам. — Аужыре нәгъеупіләп-тәгъум нәс зәлукігъум кырыклоштыр къепшіненеу щитыгъе. Зым теклоныгъэр іекіләкі, ятлон-нэрәр гүгъем егъельшәш.

Зәлукігъур аухынымкія тақыкъ 14 къенагъ, 27:26, «Адыифим» текло. Пчагъаеу зәрэлтыкъатэрәр: 29:28, 29:29, 30:29, 30:32, къенагъэр тақыкъи 6. 31:33, къенагъэр тақыкъи 4. 32:33, 33:30, нәгъеупіләп-тәгъум 54-рә къенагъэр.

«Кубань» іэгоуиткіе тапәитыгъеми, пчагъаеу 33:33-рә зәхъум, түгушуагъ, ау тирә-

хъатыгъе. Кіэух тақыкъым «Кубань» іэгуар ыыгъеу ти-къелапчъе благъаеу къекүль. Гур мәләпәрапә, зәлукігъур тшуахынымкія щынағъо щы! Типшашыхэр а уахътәм пытэу зәкъоуцохи, «Адыифим» икъелапчъе къауахуумагъ, апәкә илъынхәуи шыкішүхэм алтынхүгъех.

Еплъыкіехэр

— Ешікіэ дәгүхәу тиагъехэм гүкіе къафәдәрзәзжызы, тапәкіе тиырзәлтикъотәтшым тегупшысы, — кытиуагъ гандбол клубеу «Адыифим» ишащеу Къудайнэт Мәджыдә. — Джәнчэтэ Султан лъапсә зыфишыгъе гандбол еджалпіләм зедгъеушүомбүшт. Республикаем и Правительства зәхәштән йофыгъохәмкія іэпіләп-тәгъум хүтфәхъ. Гандболыр зышогъешігъонхәу тиешігъүхәм яптыхәрәр, кытфәгүмәкъихәрәр нахыбәрә дәгүшүонхә тимурад.

Хэта хәкілжыыштыр?

Ильэс ешігъур заухыкіе «хэта хәкілжыыштыр?» зыфәп-тәгъум къэтеджы. Хэта аштәтшыр? Ари тызыгъәзгүмәкъихәрәм ашыщ. Клубым ишащәхэм кызырәтала-гъеу, джәуапхәм ягупшиңенеу бжыхъем нәс уахътә я. Къудайнэт Мәджыдә «Адыифим» ехъиләгъе зәдегүшыгъе дәт-шыненеу тиырзәлтикъотәтшым тегупшысы, — кытиуагъ гандбол клубеу «Адыифим» ишащеу Къудайнэт Мәджыдә. — Джәнчэтэ Султан лъапсә зыфишыгъе гандбол еджалпіләм зедгъеушүомбүшт. Республикаем и Правительства зәхәштән йофыгъохәмкія іэпіләп-тәгъум хүтфәхъ. Гандболыр зышогъешігъонхәу тиешігъүхәм яптыхәрәр, кытфәгүмәкъихәрәр нахыбәрә дәгүшүонхә тимурад.

Футбол

Леонид Кучук егъэгүгъэх

Футболым щызэльшәрә Леонид Кучук «Динамо» Минск итренер шъхбаізу агъенәфагъ.

«Ростов» Ростов-на-Дону, «Локомотив» Москва, «Кубань» Краснодар, нәмыкіхэм ятренер шъхбаізу Л. Кувук щитыгъ. «Динамо» Минск тарихъ гъешігъон и, ССР-м дышшәр кышихъеу кыыхәкъигъ. Белоруссием

икъелә шъхбаіэ икомандә гъэхъагъэхэр ышыштхәу Л. Кучук командае кылыпшылъе хәрәр егъэгүгъех.

Нәкүлбүор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТЫЛЫ Нурбий.

**Зәхәзышагъэр
ыкіи кыыдэзы-
гъэкъыр:**

Адыгэ Республикаем лъэпкъ Йофхэмкія, Икъыб къералхәм ашып-тәгъур тильэпкъэгъүхәм адярьїэ зәпхыныгъэхәмкія ыкіи кыыбар жүгътәм иамалхэмкія и Комитет Адрессыр: ур. Крестьянскэр, 236

**Редакциир зыдэ-
шыыр:**
385000,
къ. Мыекъуапе,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхәм къалихырәп А4-кіэ заджәхәрә тхыапхәү зипчыагъекъ 5-мемыхъүхәрәр ары. Сатырхәм азығату 1,5-рә дәлъеу, шрифтыр 12-м нахь цыкыненеу щытәп. Мы шапхъэхәм адимыштарә тхыгъехэр редакцием зәкілгъекъожых.

E-mail: adyvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:
Урысыем Федерацием хәутын Йофхэмкія, телерадиокъытн-хэмкія ыкіи зэлты-Іэсикія амалхэмкія и Министерствә и Темир-Кавказ чыпіл гъэрорышап, зыраушыхъатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщаутиырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапе,
ур. Пионерскэр,
268

**Зәкілмікіи
пчагъаеर
4876**
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 768

Хэутынм узышы-
къэтхэнэу щыт уахътәр
Сыхъатыр
18.00
Зыщаутиырхъэ
уахътәр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шъхбаіэр
Дәрбә Т. И.

Редактор шъхбаіэм
игуадзэр
Мәшліәкъо
С. А.

Пшъэдэкъыр
зыгъыр э секретарыр
Тхъаркъохъ
А. Н.